

DISKUSE

DISKUSNÍ PŘÍSPĚVEK

k článku »Některé zvláštnosti organizace týlu, materiálního, technického a zdravotnického zabezpečení tankové divise v sestavě rychlé skupiny«, uveřejněnému ve Vojské mysli číslo 6/1955

V tomto článku se zabývá autor mezi jiným technickým zabezpečením při pronikání divise taktickou hloubkou nepřátelské obrany a pak technickým zabezpečením divise v operační hloubce. Přestože otázka technického zabezpečení tankových a mechanisovaných svazků rychlých skupin je nepochybně jednou ze stěžejních otázek zabezpečujících rychlé skupině úspěšné splnění úkolu, není ji v našem vojenském tisku věnována taková pozornost, jaké zasluhuje, a bylo by jistě na prospěch věci, kdyby se o tomto problému rozvinula širší diskuse.

Sám bych měl k této otázce několik poznámek. Rychlá skupina, a tedy i tanková divise působící v jejím rámci, bývá zasazována do průlomu zpravidla po prolomení taktické hloubky nepřátelské obrany prvního dne útočné operace a teprve po svém zasazení plní vlastní úkol, který jí byl stanoven starším náčelníkem. Proto myslím, že by bylo nevýhodné, aby již v první části své činnosti, která je vlastně jen přesunem na čáru zasazení, vyčleňovala divise byt jen část dílenských prostředků na provádění oprav, které mohou být v této fázi odezdány do opravy armádě, po případě svazkům prvního sledu armády. Při vyčlenění těchto dílenských prostředků k provádění, jak uvádí autor, osmihodinových až desetihodinových oprav na stupni divise došlo by při průměrné rychlosti postupu v operační hloubce asi 6 km/hod. k odtržení této části dílenských prostředků na 50 až 60 km a na víc, došlo by k překročení těchto prostředků hlavními silami armády. Je téměř vyloučeno, aby se pak přeplněnými komunikacemi, po případě bojujícími prvními sledy armády tyto prostředky včas anebo vůbec dostaly ke své divisi. Znamená to tedy, že by v daném případě divise byla ochuzena o část dílenských prostředků, které pak v operační hloubce, kde je odkázána sama na sebe, nejvíce potřebuje.

Začnu praporními dílenskými prostředky. Hlavním jejich úkolem, zpravidla též jediným, bude pomoc osádkám tanků při ošetřování a udržování vozidel. Tuto činnost bude provádět personál čtyř technického zabezpečení vždy, jakmile to dovolí situace, ve všech přestávkách boje. Jen výjimečně (v přestávkách boje, za dočasného zastavení postupu a p.) budou čtyř technického zabezpečení pomáhat odstraňovat závady menšího druhu v rozsahu maximálně do jedné hodiny. Toto časové omezení oprav prováděných praporními prostředky odůvodňují jednak materiálním vybavením praporních dílen, jednak, a to hlavně, rychlým postupem útočících jednotek za použití atomových zbraní, kdy průměrná rychlost postupu v operační hloubce, jak již bylo řečeno, dosahuje 6 km a více a mohlo by při provádění delších oprav dojít k odtržení dílenských prostředků od bojových jednotek. V žádném případě by nebylo výhodné, aby praporní prostředky byly překročeny druhým sledem divise, který postupuje asi ve vzdálenosti 3 až 5 km za prvním sledem, poněvadž pak by se jen velmi těžko dostávaly dílenské prostředky k svým praporům. K odstranění oněch menších závad vyčleňují na pomoc osádce dílenské prostředky praporů potřebný materiál a někdy 1 až 2 muže, kteří spolu s opraveným vozidlem dojíždějí bojující jednotky. Závěrem k činnosti praporních dílenských prostředků podtrhuji, že hlavním a nejčastěji i jediným úkolem jejich personálu bude pomoc osádkám vozidel při ošetřování a udržování tanků.

Plukovní dílenské prostředky se dosud zpravidla dělí na dvě části, z nichž jedna bývá vyčleněna do dílensko-vyprošťovací skupiny s úkolem pomoci opravovat praporním prostředkům poškozené tanky na místě nebo v nejbližším krytu a pomáhat ošetřovat vozidla, druhá část dílenských prostředků pluků zřizuje shromaždiště porouchaných vozidel. Do první části bývají včleňovány dvě dílny

typu A (na každé vyprošťovací vozidlo jedna) a traktory s podvalníky, které obstarávají odsun tanků vyžadujících opravu na shromaždišti porouchaných vozidel. Na shromaždišti porouchaných vozidel pluku bývá pak zbytek roty technického zabezpečení pluku, po případě přidělené dílenské prostředky, jestliže jimi nebyly zesíleny dílensko-vyprošťovací skupiny. Plukovní shromaždiště porouchaných vozidel se zřizují zpravidla jen dvě za den, při čemž platí zásada, aby večer většina dílenských prostředků pluku byla v prostoru činnosti pluku a pomohla osádkám ošetřovat vozidla. Tento způsob využití dílenských prostředků pluku plně odpovídal starým podmínkám vedení boje, kdy rychlost postupu útočících vojsk byla značně menší, neodpovídá však podmínkám soudobého vedení boje. Počítáme-li na zřízení (má vyhovovat podmínkám PVO, PAO a p.) a zrušení shromaždiště porouchaných vozidel, po případě deaktivaci jen 1,5 až 2 hodiny, postoupí hlavní síly za tuto dobu asi o 10 km, při provádění na př. 3hodinové opravy by hlavní síly postoupily o dalších 18 km, dohromady tedy o 28 km, což vyžaduje dobu potřebnou k přesunu za prvním sledem pluku asi 2 hodiny (28 km + vzdálenost, o níž postoupí první sled od začátku přesunu dílenských prostředků). Znamená to tedy, že by v nejlepším případě dílenské prostředky na shromaždišti porouchaných vozidel pluku pracovaly na opravách do poloviny celkové doby, zbytek by spotřebovaly zřízení a zrušení shromaždiště porouchaných vozidel, deaktivace, přesuny a p. Kdyby rychlou skupinu tvořila mechanisovaná armáda, a to bude nejčastěji, s dvěma divisemi v prvním a dvěma v druhém sledu, nesmí nikdy dojít k překročení dílenských prostředků druhým sledem rychlé skupiny, poněvadž pak by hrozilo nebezpečí, že by se dílenské prostředky trvale odtrhly od pluků. Počítáme-li, že druhý sled rychlé skupiny postupuje ve vzdálenosti 20 až 30 km za prvním sledem, vidíme, že se doba, po níž možno provádět opravu, krátí asi na 2 až 3 hodiny, za předpokladu, že bude prováděna na místě. Z toho vyplývá, že chceme-li využít plně doby, kterou mají plukovní dílenské prostředky k dispozici, k provádění oprav, musí být opravy prováděny na místě v nejbližším krytu hned za postupujícími jednotkami. Zřizovat shromaždiště porouchaných vozidel u pluku je nevýhodné, zdoluhavé a nemůže ho být plně využito k provádění oprav.

Na stupni divise jsou organizačně včleněny divisní pojízdné tankové opravy. Podle dosavadního používání dělíme je na dvě části — dvě shromaždiště porouchaných vozidel, která se vzájemně překračují, při čemž se každé z nich zřizuje jeden den. Na těchto shromaždištích porouchaných vozidel se provádějí složitější běžné opravy a snad, o čemž pochybují, že jim na to zbude čas, i opravy střední. Tak vypadá současná praxe nebo, lépe, teorie přemisťování shromaždišť porouchaných vozidel divise. Rozeberme si však tuto otázku poněkud blíže. Uvážíme-li, že rychlost postupu rychlé skupiny je 50 až 60 km za den, znamená to, že by se každé z těchto shromaždišť porouchaných vozidel přemisťovalo na vzdálenost 100 až 200 km, při čemž by jedno shromaždiště od druhého bylo vzdáleno asi 60 km. Při tom nám vystupuje problém, zda není třeba zřizovat shromaždiště porouchaných vozidel častěji, na př. dvakrát denně. Mluví pro to tyto okolnosti:

Ačkoli shromaždiště porouchaných vozidel zřizujeme v prostoru největších ztrát, což prakticky znamená v prostoru některého z obranných pásem nebo mezilehlých postavení, jež jsou od sebe 15 až 20 km, může k vyřazení vozidla vyžadujícího opravu na shromaždišti porouchaných vozidel dojít i na jiném místě. Za předpokladu, že by pak odsun poškozeného vozidla byl prováděn na vzdálenost 30 km, což je poloviční vzdálenost mezi dvěma shromaždišti porouchaných vozidel, o nichž jsem řekl, že bývají 60 km od sebe, vyžadoval by tento odsun za předpokládané rychlosti odsunu 6 až 8 km/hod. čtyři až pět hodin času. Poněvadž jen ve výjimečném případě budeme za postupu provádět odsun dozadu, ale zpravidla dopředu, bude tato vzdálenost a tím i doba potřebná k provedení odsunu delší. To je jedna okolnost, jež mluví pro častější zřizování shromaždiště porouchaných vozidel u divise. Druhou pak je ta, že v případě přesunu divisního shromaždiště porouchaných vozidel každého druhého dne, došlo by k jeho překročení hlavními silami armády (frontu) a tím jistě i definitivnímu odtržení divisních dílenských prostředků, což v boji není možné. Pominul jsem při tom úplně činnost nepřitele, který v prostoru, jímž pronikla rychlá skupina, i nadále bude a bude vyvíjet právě na tomto směru, který jasně ukáže hlavní úder, velmi aktivní činnost s cílem zabránit postupu hlavních sil armády

(frontu) za rychlou skupinou a ji pak izolovat a zničit. Není proto možné, aby se v prostoru, který bude cílem nepřátelského pozemního i vzdušného napadení, pohybovaly nebo byly rozloženy daleko od bojových jednotek dílenské prostředky a byly tak vystaveny nebezpečí zničení. Podíváme-li se na časové využití kapacity divisi pojízdné tankové opravny při tomto častějším zřizování shromaždišť porouchaných vozidel, vidíme, že opět kolem poloviny celkové doby by bylo stráveno přípravou shromaždiště a tím by byla doba, po níž by vozidlo bylo boje neschopným, prodloužována. To za nynějších podmínek není možným, zvláště pak ne u svazků rychlé skupiny. Nejúčelnější využití opravných možností dílenských prostředků divise a jejich kapacity se jeví vytvořením dílenských skupin, které budou zesilovat činnost rot technického zabezpečení pluků a provádět na místě nebo v nejbližším skrytu běžné opravy v trvání asi čtyř hodin. Vozidla vyžadující delší opravy budou stahovat k místům, po případě k osám, kde jsou plánována shromaždiště porouchaných vozidel armády nebo frontu. Dílenské a vyprošťovací prostředky divisi prvního sledu rychlé skupiny nesmějí být překročeny divisi (divisemi) druhého sledu, aby nedošlo k jejich odtržení od jejich svazku. Zřizování shromaždišť porouchaných vozidel divisemi by bylo závislé na dynamice boje, to znamená na rychlosti jejich postupu vpřed. Dílenské útvary zřizující ona armádní nebo frontová shromaždiště by pak pracovaly na místě až do úplného opravení všech shromážděných vozidel. Tento způsob zřizování shromaždiště porouchaných vozidel vyžaduje, aby armáda spolu s frontem důkladně naplánovaly zřizování shromaždišť podle počtu dílenských prostředků, jež budou mít k dispozici. Tak by byly odstraněny ztrátové časy, potřebné ke zřízení, likvidaci a přesunům shromaždišť porouchaných vozidel, jakož i k orientaci o stup-

ni provedení opravy u nedoopraveného odevzdaného vozidla.

Podle druhu oprav a možnosti jejich provádění dílenskými prostředky na různých stupních je třeba, aby bylo provedeno i účelné vybavení jednotlivých dílenských jednotek, útvarů a zařízení. Jak je patrné z popsané činnosti, kterou při plnění bojového úkolu bude provádět příslušná dílenská jednotka nebo útvar, současně vybavení dílenských prostředků, hlavně pak na stupni tankový prapor a pluk, neodpovídá. Pro názornost uvedu příklad čety a roty technického zabezpečení. V předchozí části svého diskusního příspěvku jsem mluvil o tom, že hlavním úkolem čet technického zabezpečení tankových praporů a rot technického zabezpečení tankových pluků je pomoc osádkám při ošetřování vozidel. V dílenských prostředcích, které dosud u tankových praporů a pluků jsou, není žádných pomocných strojů a zařízení, jež by zmechanisováním celé řady prací pomohly při ošetřování. V protikladu k tomu jsou tam zařízení vhodná snad pro mírové účely, která však v boji na daném stupni zůstanou nevyužita; na př. u praporu dílna typu A s celou souprouvou různých klíčů a závitníků, u pluku kovárna, klempírna a p. Bylo by jisté na prospěch zvýšení bojeschopnosti naší armády, kdyby alespoň pro případ války bylo již dnes počítáno u tankových praporů a pluků s jiným vybavením dílenskými prostředky a do všech dílenských jednotek a útvarů byly začleněny potřebné prostředky pro hygienickou očistu osob a deaktivaci bojové techniky.

Snažil jsem se v krátkosti tu nahodit a někdy i částečně rozebrat problémy, jak mi vyvstaly při studiu tankové technické služby u rychlých skupin. Myslím, že tato otázka za použití atomových zbraní bude muset být důkladně řešena novým způsobem, jak to vyžaduje i rychlost postupujících vojsk.

(Major Karel Novotný)

JEŠTĚ K OTÁZCE MOŽNOSTI PROTIZTEČÍ

Vítám další diskusní příspěvek podplukovníka Spišiaka k otázce významu a možnosti provádění protiztečí, neboť tato otázka je pro mnoho příslušníků našeho velitelského sboru nejasná a vede k pasivnímu chápání obrany. U generálů a důstojníků převládá názor, že za vedení boje s použitím zbraní hromadného

ničení při rostoucím tempu útoku je provádění ztečí nevýhodné a dokonce nemožné.

Podle mého názoru tyto nesprávné názory nevyplynuly nejen z jednostranného chápání cíle protiztečí, jak to uvádí pplk. Spišiak, nýbrž i z mechanického chápání použití mechanisované divise

v obranném boji střeleckého sboru a z přecenění možnosti našich pravděpodobných nepřátel.

Vycházíme-li z cíle současné obrany — opotřebovat útočníka, způsobit mu značné ztráty a proniknuvšího útočníka zničit — vidíme, že k tomuto cíli nemůže dojít pasivní obranou na místě, nýbrž rozhodnou útočnou činností, t. j. dobře připravenými a včas provedenými protiztečemi a protiúderem. Domnívám se, že není správné ani v současných podmínkách vedení obranného boje a operace klást otázku, máme-li nebo nemáme-li protizteče provádět, nýbrž jaká opatření musíme učinit, abychom je provádět mohli.

Je proto třeba zaměřit další diskusi na zkoumání možnosti provedení protiztečí jakožto nejvyššího projevu aktivity obrany. Diskuse o to, mohou-li se nebo nemohou-li se protizteče provádět, bude mlácením prázdné slámy, neboť vždycky lze nalézt důkazy pro i proti. Tak na příklad bylo dokazováno i matematickými výpočty, že při tempu útoku 4 km za hodinu nelze provádět protizteč mechanisovanou divisi, poněvadž není schopna včas zaujmout výchozí polohy k protizteči. Z toho potom vyplynul nesprávný závěr, že je tedy výhodnější zaujmout mechanisovanou divisi obranu na druhém pásmu obrany. Je samozřejmé, že kdyby tento závěr platil pro druhý sled střeleckého sboru, tím spíše bude platit pro druhé sledy divisi, pluků a praporů. Takový přístup k otázce možnosti provedení protiztečí je však podle mého názoru nesprávný, neboť dělá závěr jen z jednoho prvku — z možnosti včasného přesunu do výchozího prostoru k protizteči.

Příčinou mechanického chápání otázky protiztečí je i nesprávný názor na cíle protiztečí, jak to uvádí ve svém diskusním příspěvku podplukovník Spišiak. Podle mého názoru jeho závěry jsou správné, neboť i protizteče s omezenými cíli, jsou-li provedeny s překvapením, mohou rozhodným způsobem ovlivnit další průběh obranného boje, a to i na směru hlavního úderu nepřítele. Nelze proto tvrdit, že na směru hlavního úderu nepřítele k vytvoření podmínek pro provedení mocnějšího úderu bude výhodnější a ekonomičtější neprovádět protizteč, nýbrž zaujmout obranu, jak se domnívá redakční rada, neboť takové podmínky lze právě tak dobře vytvořit protiztečí provedenou včas a s překvapením. To ovšem na druhé straně ne-

znamená provádět protizteč vždy a stůj co stůj.

V průběhu obranného boje nebo operace se mohou vytvořit situace, kdy bude skutečně výhodnější bránit výhodné postavení než provádět protizteč. To bude hlavně v těch případech, kdy nepřítel prolomí obranu na směru, na který protizteč plánována nebyla, a není tedy připravena.

Je možné diskutovat o tom, je-li výhodnější a ekonomičtější obrana než protizteč. Podle mého názoru obrana nebude vždy výhodná, neboť nepřítel má možnost provádět atomové a chemické úder a prolomit obranu spěšně zaujatou našimi vojsky bez jakéhokoli zpoždění tempa útoku. Na druhé straně při správném provedení protizteče bude nepřítel téměř vždy nucen zasadit další sledy, což si vyžádá rozhodně více času, kterého starší náčelník bude moci využít k provedení vlastní protizteče nebo protiúderu.

A proto jen dokonalé zhodnocení konkrétní situace může dát správnou odpověď na otázku provádět či neprovádět protizteč.

Vysoká pohyblivost vojsk, umožňující nepříteli provádět rychlý manévry z jednoho směru na druhý, a to jak při zahájení, tak i v průběhu útoku, podstatně zvyšuje význam průzkumu všech druhů, neboť na tom, do jaké míry se nám podaří odhalit zámýsl nepřítel, bude záviset i reálnost zámýslu obranného boje a operace. Zvýšené možnosti manévru nepřítel vyžadují takovou organizaci obrany, která by umožnila dosáhnout cíle obranného boje a operace i v těchto podmínkách.

Při použití zbraní hromadného ničení neobyčejně vzrostl význam druhých sledů a záloh všech druhů.

Druhé sledy a zálohy mohou plnit v obranném boji a operaci různé úkoly, z nichž hlavním však zůstává i v nových podmínkách provádění protiztečí a protiúderů.

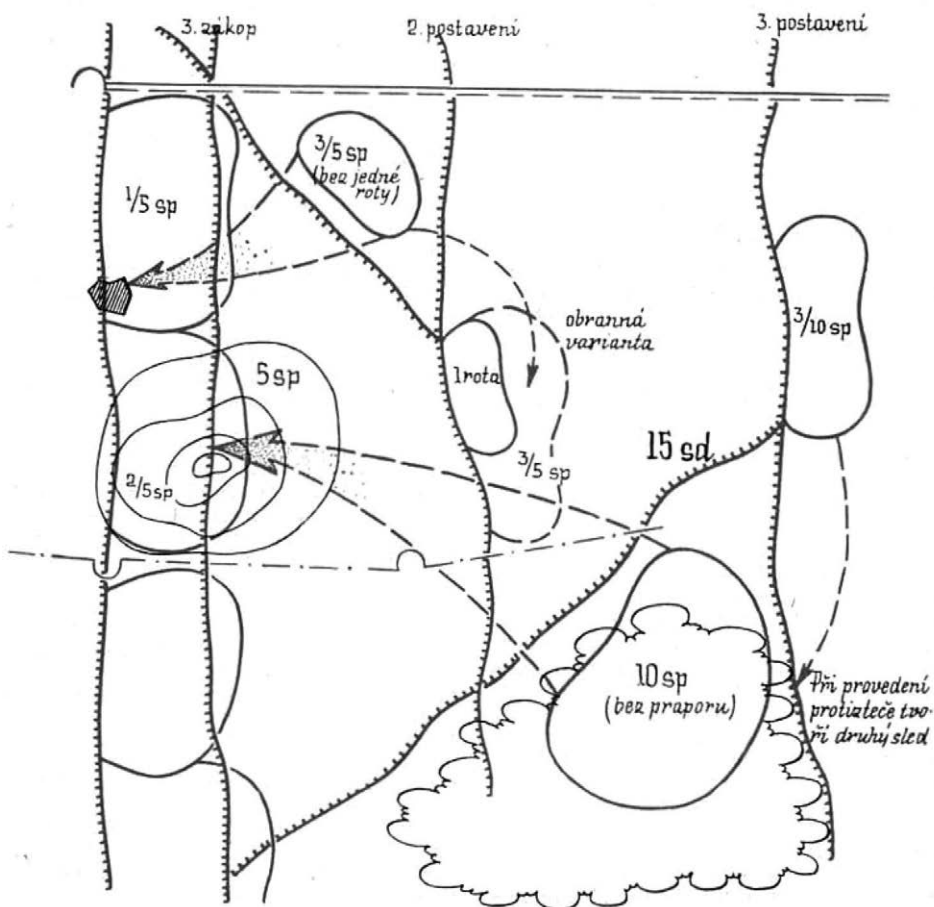
Na této skutečnosti nemůže nic měnit faktor vhodnosti nebo možnosti provedení protiztečí. Velitelé vytvářející druhé sledy a zálohy musí především vytvořit všechny podmínky pro jejich provedení a jako druhou možnou variantu teprve podmínky pro zaujetí a obranu předem připravených postavení nebo pásem. Nelze proto považovat za přední úkol druhých sledů obrannou variantu, neboť faktor vhodnosti a možnosti provedení protiztečí a protiúderů nemůže a nesmí vylučovat tak mocný prvek, jakým je aktivnost obrany.

V opačném případě dochází k rozporu, o kterém se zmiňuje podplukovník Spišiak ve svém diskusním příspěvku k závěru redakční rady, kde se mluví o malé naději na úspěch protiztečí, ale zároveň se vyžaduje využití všech prostředků k vedení aktivní obrany. Pro provedení protiztečí a protiúderů mluví i ta skutečnost, že o vhodnosti a možnosti provedení protiztečí nerozhoduje velitel protizteč připravující, nýbrž starší náčelník. On má možnost lépe posoudit celkovou situaci na frontě, a jestliže to odpovídá jeho zámyslu, uplatnit svými prostředky (úderý dělostřelectva, letectva) vliv na to, aby protizteč mohla být provedena. Z toho, co bylo řečeno, vyplývá správnost závěru učiněného na začátku tohoto diskusního příspěvku — nediskutovat o možnosti provedení protiztečí, nýbrž hledat cesty, aby prove-

deny být mohly. Jednou z těchto cest po důkladném zhodnocení nepřítele, terénu a možnosti vlastních vojsk je výhodné rozmístění druhých sledů a záloh. Jejich rozmístění musí být takové, aby dovolovalo provést protizteče a protiúderů bez dlouhých přesunů a současně umožňovalo rychlé zaujetí obrany, jestliže se pro ni starší náčelník rozhodne. Jak tedy rozmísťovat druhé sledy, aby byly tyto podmínky splněny?

Možné řešení uvádím na schématu.

Podobně je možné rozmístit druhý sled sboru nebo armády. Umístění druhých sledů uvedené na schématu ovšem nesmí být šablonou, nýbrž výsledkem hlubokého zhodnocení nepřítele, terénu i možnosti vlastních vojsk a odpovídat zámyslu obranného boje a operace. Zásada výhodného rozmístění má zvláštní význam pro dělostřelectvo, kterého

v obraně bude vždy nedostatek a jehož manévr vzhledem na závislost na komunikacích bude ještě více ztížen. Proto bude třeba rozmisťovat dělostřelectvo tak, aby pro podporu protiztečí provádělo jen minimální přesuny.

Zvlášť velký význam má dokonalé utajení obranné sestavy a zejména jednotek určených k provedení protiztečí a protiúderů. V souvislosti s touto otázkou bych chtěl znovu poukázat na množství se kritické hlasy o tom, že při existenci přístrojů k vidění v noci a radio-lookátorů je utajení operace problema-

tické. I s tímto škodlivým názorem je třeba skončit a nediskutovat o to, je-li nebo není-li možné operaci utajit, nýbrž ruku v ruce s vědeckými pracovníky hledat cesty, jak i v těchto nových podmínkách tento úkol splnit.

Těmito několika myšlenkami jsem chtěl přispět k dalšímu rozvinutí diskuse a ke konečnému vyřešení otázky protiztečí a protiúderů. Je třeba, aby zvláště velitelé svazků a útvarů doplnili dosavadní theoretické myšlenky svými závěry z praxe.

Zpracoval plukovník Josef Kudrnovský

NĚKOLIK KRITICKÝCH POZNÁMEK

k článku podplukovníka M. Spišiaka, Vojenská mysl čís. 3/1956

»Některé otázky útoku na nepřítele vedoucího mobilní obranu«

Plně souhlasím s vývodem podplukovníka Spišiaka týkajícími se výhod a nevýhod mobilní obrany nepřítele. Mám však za to, že v stati »Některé otázky útoku na mobilní obranu« plně nevyvozuje důsledky z nevýhod mobilní obrany při volbě útočné sestavy vlastních vojsk.

Je-li účelem mobilní obrany vlákat hlavní síly útočících vojsk do prostoru vymezeného příčnými postaveními a některou z obranných čar, která má zastavit útočnicka čelně, a pak kombinovanými protiztečemi (po případě protiúderem) rozdrtit hlavní síly útočnicka, je třeba, aby útočná sestava byla zvolena tak, aby se nepříteli k plánovanému manévru nedala příležitost. Mám za to, že úder vedený obráncem do připraveného »pytle« i při zabezpečení obou boků útočné skupiny, není nejvýhodnější řešení. Přivádí hlavní útočné uskupení do prostoru, kde jsou jistě připraveny protizteče a údery atomových zbraní k zničení proniknuvšího uskupení.

Správně zdůrazňuje autor, že se k čelnímu útoku na operné body a uzly obrany využije jen části sil s cílem upoutat bojem nepřátelské jednotky, které je brání, a většiny sil pak použít k obchvatu operných bodů a k rychlému proniknutí do hloubky a zabránit jim tak v zamýšleném manévru.

Z náčrtu 3 však tento manévr není jasný. Mám za to, že výhodnější forma manévru v tomto případě by mohla být: **soustředit hlavní síly na rozbití a zmocnění se čepů mobilní obrany a zničení**

záloh, které jsou připraveny pro protizteče, slabšími silami útočit čelně — viz náčrt 1.

Takovým způsobem soustředit hlavní síly útočného uskupení na směrech vedoucích k rychlému zmocnění se výhodných výchozích prostorů k provedení protiztečí, a tak zbavit nepřítele možnosti provést zamýšlený manévr. Atomovými zbraněmi a chemickými bojovými látkami narušit jeho zálohy jak v prostorech soustředění, tak ve výchozím položení nebo na přesunu do výchozího položení. Pravděpodobně by za těchto okolností došlo k střetným bojům se zálohami nepřítele.

Pokud jde o manévr vlastních sil, bude v tomto případě nutné

- a) přísně utajit zaujímání výchozího položení nebo, ještě lépe, provést útok z chodu,
- b) provést klamný manévr pro soustředění sil na směru A—B,
- c) provést dělostřelectvou, leteckou a atomovou přípravu a podporovat útok takto:

— **dělostřelectvo:** soustředit na ničení a umlčení praporek a rotních operných bodů a uzlů obrany v celém útočném pásmu a na atomové dělostřelectvo nepřítele,

— **letectvo:** soustředit hlavně na ničení záloh nepřítele, na ničení zbraní hromadného ničení a na zamezení provádění manévru zálohami; k tomu ve značné míře použít bojových otravných nebo radioaktivních látek,

— **atomových pum** použít na nepřátelské zálohy do hloubky v okamžiku, kdy se budou soustřeďovat k provedení protizteč; do prostorů praporek uzlů obrany a prostorů soustředění by nebylo výhodné používat atomových úderů; předpokládá to použití většího množství atomových pum, než se dosud počítalo;

d) stanovit svazkům úkoly tak hluboké, jak jsou navrhovány podplukovníkem Spišákem;

e) k průlomu taktické hloubky využít střeleckých divísi, k rozvíjení úspěchu do hloubky lépe zasazovat mechanizované (tankové) divise;

f) předsunuté odřady třeba vysílat ihned po prolomení prvního postavení a vybavit je jak pěchotou, tak protitankovými zbraněmi; postup předsunutých odřadů musí být energický, nesmějí se pouštět do boje s jednotlivými uzly obrany, musí směle využívat mezer v obranné sestavě nepřítele; nebude-li vyhnuti, malé odpory energicky likvidovat, velké pak nejmenšími silami blokovat a útočit dále hlavními silami;

g) v uvedeném případě bude třeba organizovat dvě dělostřelecké protitankové zálohy a dva pohyblivé odřady zatarasovací, které budou postupovat na směrech úderů.

Tento mnou navrhovaný způsob provedení útočného manévru bude mít i tu výhodu, že útok je veden na křídlech, čímž se vytváří fronta výhodná pro obklíčení a zničení sil obránce, bude-li provádět zamýšlený manévr. Přejde-li nepřítel na vedení posílní obrany, bylo již dosaženo cíle tím, že jeho obrana nemůže být v tak krátké době dobře připravena a nebude mít zdaleka žádoucí hodnotu.

Takto provedený manévr bude mít některé zvláštnosti, pokud jde o velení. Vzhledem k tomu, že byl nebo bude zrušen velitelský stupeň — střelecký sbor, bude pro velitele armády velení na dvou oddělených směrech obtížné. Proto bude nutno organizovat zvláštní operační skupinu pod velením zástupce

velitele armády, který bude řídit boj na jednom ze směrů (podružném), zatím co velitel armády bude řídit boj na hlavním směru útoku.

Předpokládá to též velmi podrobnou a důkladnou organizaci součinnosti na obou směrech a sladění součinnosti hlavně v hloubce nepřátelské obrany.

Manévr silami a prostředky podle náčrtu 2 soustřeďuje hlavní síly na jednom ze směrů, odkud nepřítel zamýšlí provést protizteč do boku. Rozhodným soustředěním sil na tomto směru a zmocněním se výchozích prostorů k protiztečím do pravého boku útočících sil bere se nepříteli možnost provést kombinovaný manévr do obou boků a vytvořit si podmínky pro obklíčení a zničení.

Na podružném směru je třeba soustředit zálohy, hlavně dělostřelecké, protitankové, tankové, POZ a ženijní, k zabezpečení levého boku útočících sil a k odrazení případné protizteče.

Druhý sled může být veden za útočnou skupinou a může ho být použito podle situace k rozvíjení úspěchu na hlavním směru nebo k zásahu do boku a týlu sil provádějících protizteč.

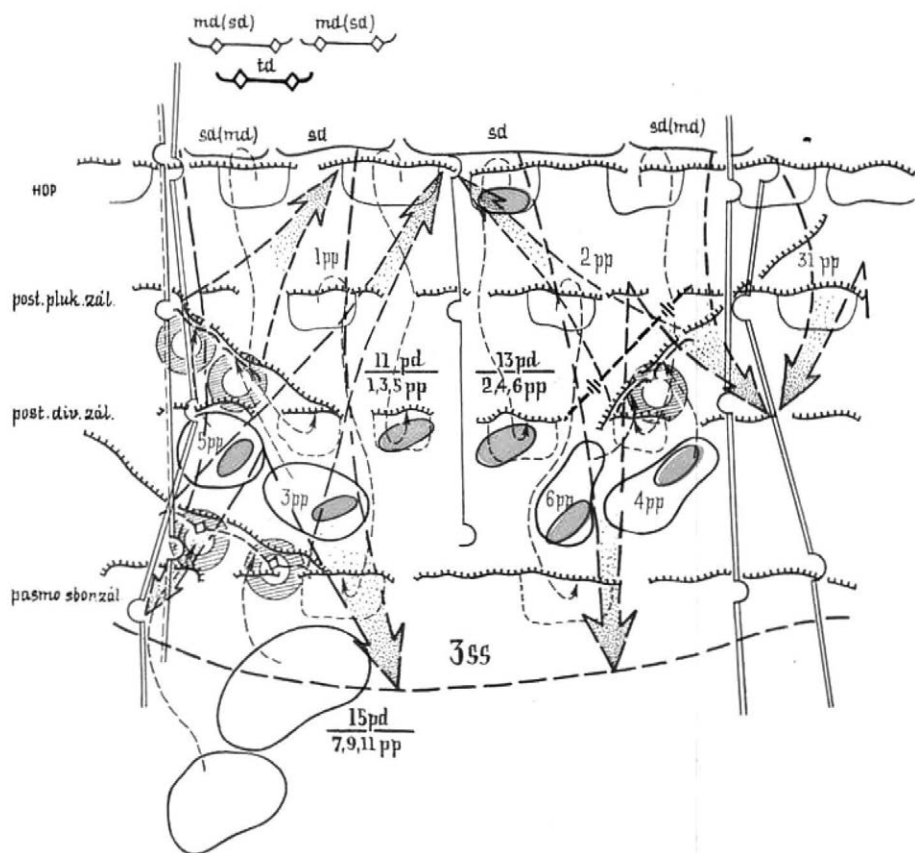
Hlavních prostředků atomového napadení třeba použít pro útočnou skupinu na hlavním úderu.

Velení v tomto případě bude jedno-dušší. Nebude též třeba vytvářet dvě dělostřelecké protitankové zálohy.

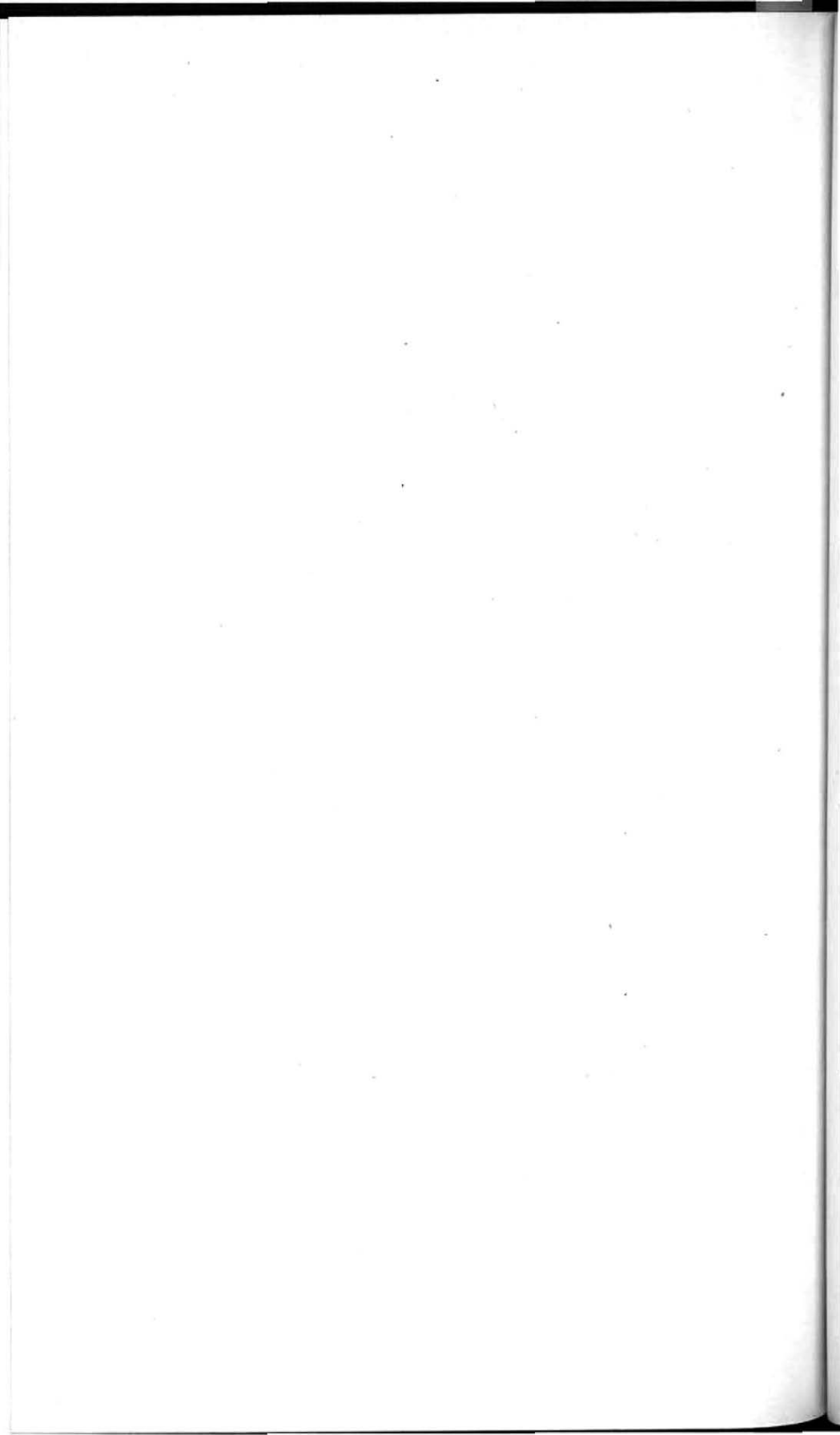
Předkládám jeden z jiných možných způsobů útoku na mobilní obranu nepřítele k diskusi, protože problém mobilní obrany byl v naší armádě velmi málo studován a je na nás, abychom v diskusi přišli na nejvýhodnější způsob vedení útočné operace (boje) na mobilní obranu možného nepřítele.

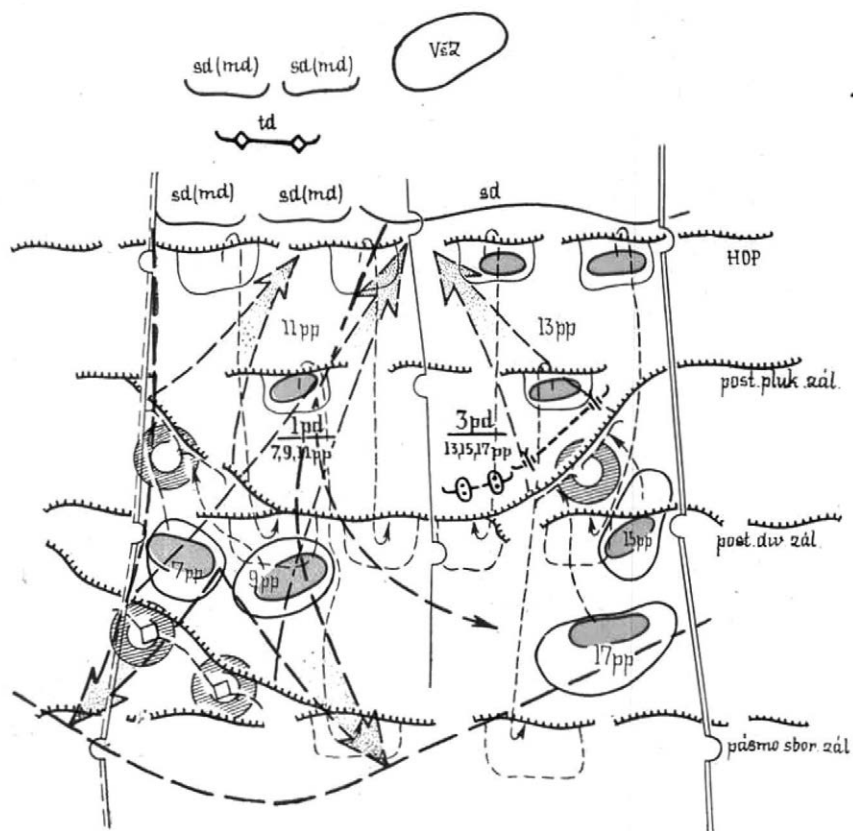
V každém případě je třeba, aby útočná sestava při boji s nepřítelem vedoucím mobilní obranu byla hluboká se silnými druhými sledy a zálohami, které musí být připraveny odrazit nepřátelské údery do boků útočné sestavy.

Zpracoval
generál-major Josef Suchomel

Náčrt 1. Jeden z možných způsobů útoku na mobilní obranu nepřátelského armádního sboru

Náčrt 2. Jeden z možných způsobů útoku na mobilní obranu nepřátelského armádního sboru

